

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2022-03-17 Nr. SR-917

Į 2022-03-09 Nr. 6K-2201544

DĖL PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIO ASMENŲ, ATVYKUSIŲ Į LIETUVĄ IŠ UKRAINOS DĖL RUSIJOS FEDERACIJOS KARINIŲ VEIKSMŲ, ŠVIETIMO REIKMĖMS FINANSUOTI

Teikiame papildytą ir patikslintą informaciją apie lėšų poreikį asmenų, atvykusių į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, švietimo reikmėms finansuoti.

Į Lietuvą iš Ukrainoje atvyksta nuo karinės agresijos besitraukiantys asmenys, kuriems turi būti suteiktos švietimo paslaugos. Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos 2022 m. kovo 16 d. ryto duomenimis, į Lietuvą yra atvykę 6841 vaikas iki 18 metų ir 8541 darbingo 18-69 metų amžiaus asmuo. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatyme įtvirtinta nuostata, kad nepilnamečiai turi teisę mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo programą (programas).

Atsižvelgdami į susidariusią situaciją, prašome Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirti papildomai **4 mln. eurų** šioms būtiniausioms minėtų asmenų švietimo reikmėms:

1. 2 460 tūkst. eurų – dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos atvykusių vaikų (toliau – vaikai), ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas valstybinėse, savivaldybių ir nevalstybinėse mokyklose, ugdymui, vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, pavėžėjimui į mokyklą ir atgal ir vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, maitinimui.

Nurodytą papildomų lėšų sumą sudaro šios išlaidos:

296 tūkst. eurų – apmokėti už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas, mokytojų padėjėjų darbą (iš viso lėšos apskaičiuotos iki mokslo metų pabaigos (6 mėnesiams) 1000 vaikų, kur 20 vaikų grupei (t. y. 50 grupių) skiriamas 1 mokytojo padėjėjas). Pažymėtina, kad į lėšų poreikį nėra įskaičiuotos išlaidos papildomoms ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų pareigybėms, nes daroma prielaida, kad iki rugsėjo 1 d. vaikai bus integruojami į jau esančias grupes;

450 tūkst. eurų – vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, pavėžėjimui į mokyklą ir atgal finansuoti (iš viso lėšos apskaičiuotos iki mokslo metų pabaigos (6 mėnesiams) 1000 vaikų, kur 1 vaiko pavėžėjimo išlaidos per mėnesį sudaro 75 eurus). Tokio paties dydžio lėšos pavėžėjimui šiuo metu yra skaičiuojamos vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose;

300 tūkst. eurų – vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programas, maitinimui (iš viso lėšos apskaičiuotos 6 mėnesiams 758 vaikams, kur 1 vaiko maitinimas per mėnesį sudaro 66 eurus). Tokio paties dydžio lėšos maitinimui šiuo metu yra skaičiuojamos vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose. Pažymėtina, kad maitinimo išlaidos skaičiuojamos tik ikimokyklinio

amžiaus vaikams, nes priešmokyklinio amžiaus vaikų maitinimo išlaidos dengiamos iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos asignavimų pagal Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymą;

1 414 tūkst. eurų – apmokėti už vaikų, ugdomų pagal bendrojo ugdymo programas, mokytojų ir mokytojų padėjėjų darbą (iš viso lėšos apskaičiuotos iki mokslo metų pabaigos (4 mėnesiams) 2000 vaikų; ugdymo lėšos apskaičiuotos pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679, 5 priedo 6.9 papunktį, taikomą išlyginamosioms klasėms; lėšos mokytojų padėjėjų išlaikymui apskaičiuotos 116 pareigybių). Pažymėtina, kad į lėšų poreikį įtrauktos lėšos (mokiniui per mėnesį vidutiniškai tenka 117 eurų ugdymui ir papildomai reikia 60 eurų mokytojų padėjėjų pagalbai) sudaro tik dalį lėšų, kurios skiriamos įprastai mokiniams pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą (vidutiniškai – 203 eurai ugdymui, neskaitant lėšų mokytojų padėjėjams), nes į lėšų poreikį neįskaičiuotos lėšos ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, mokymosi pasiekimų patikrinimams organizuoti ir vykdyti, formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoms finansuoti, skaitmeninio ugdymo plėtrai, mokyklos bibliotekos darbuotojams išlaikyti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms, mokinių pažintinei veiklai ir profesiniam orientavimui, mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti, informacinėms ir komunikacinėms technologijoms diegti ir naudoti.

2. 40 tūkst. eurų – savanoriškų veiklų organizavimui švietimo įstaigose, siekiant sklandaus vaikų integravimo į bendruomenes.

Nevyriausybinių organizacijų indėlis valdant situaciją, kuri susidarė dėl karinės invazijos į Ukrainą yra itin svarbi. Savanoriai, kuriuos kuruoja NVO organizacijos (kaip ir COVID-19 pandemijos atveju), padėtų atvykusiems mokiniams mokyklose atlikti jiems paskiriamas užduotis, organizuoti veiklą visos dienos grupėse, ikimokyklinio ugdymo įstaigose bei paašikintų ir padėtų atlikti paskirtus namų darbus po pamokų, esant poreikiui organizuotų vaikų užimtumo veiklas. Šiomis lėšomis finansuojamos išlaidos: savanorių veiklos koordinavimo ir organizavimo veikla, savanorių ir ugdymo įstaigose dirbančių kuratorių, kurie koordinuos savanorių veiklą, privalomų mokymų organizavimas; projekto administravimas, savanorio patiriamos išlaidos numatytos ir kompensuojamos Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo ir Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. A1330 „Dėl Savanoriškos veiklos išlaidų kompensavimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Skiriamų lėšų dydis (S) apskaičiuojamas pagal pareiškėjo paraiškoje nurodytų savanorių skaičių (N), savanorių suminę veiklos trukmę (valandomis) (T), taikant vieno savanorio veiklos koordinavimo įkainį – 14 (keturiolika) Eur, pagal formulę $S = N \times T \times 14$.

3. 50 tūkst. eurų – pedagogų asociacijų projektams, skirtiems vaikų lietuvių kalbos įgūdžiams ugdyti.

Ne visi mokiniai gali būti ugdomi išlyginamosiose klasėse, kur aktyviai mokomasi lietuvių kalbos (dėl mažo atvykusių mokinių skaičiaus mokyklose, savivaldybių tarybų pritarimo tokių klasių steigimui proceso trukmės, papildomų mokytojų paieškos ir kt.). Tiems mokiniams, kurie yra ir bus integruojami į bendrąsias klases reikia papildomos pagalbos lietuvių kalbos mokymuisi, kad galėtų sėkmingai mokytis ir kitų mokomųjų dalykų, gebėtų bendrauti su klasės draugais, mokytojais, kitais bendruomenės nariais. Taip pat suprantant, kad savivaldybėse dirbantys psichologai gydymo įstaigose, švietimo pagalbos ar pedagoginėse psichologinėse tarnybose yra smarkiai užimti ir skiria papildomas pajėgas tiek lietuvių, tiek ukrainiečių vaikų konsultavimui, siekiame pasitelkti pedagogų asociacijas (socialinių pedagogų, mokyklose dirbančių psichologų), kad atvykę iš karinės zonos vaikai ir mokiniai jaustųsi kuo saugiau ir geriau. Taigi pedagogų asociacijos dirbs trimis kryptimis – lietuvių kalbos mokymas vaikams ir suaugusiems, emocinė, psichologinė pagalba vaikams, konsultacijos mokytojams, kaip bendrauti su karinę invaziją patyrusia šeima, mokiniais. Skaičiuojama, kad konkurse galėtų dalyvauti 5 pedagogų asociacijos, kur vienam projektui vidutiniškai tektų 10 tūkst. eurų.

4. **300 tūkst. eurų** – vaikų ukrainiečių kalbos, pilietiškumo ugdymui ir vaikų vasaros stovyklų veikloms.

Ikimokyklinis ugdymas vyksta ir vasaros metu, tačiau bendrojo ugdymo mokinių ugdymas trunka iki birželio mėnesio pabaigos, o vėliau jie turi vasaros atostogas. Tam, kad iš Ukrainos atvykę asmenys, galėtų įsiliesti į darbo rinką ir gautų būtinas pajamas šeimos išlaikymui, vaikams būtinos neformaliojo švietimo veiklos ir vaikų vasaros stovyklos. Skaičiuojama, kad stovykla su nakvyne kainuoja apie 200 eurų mokiniui (stacionari, su nakvyne ir maitinimu, 7 dienos, apskaičiuota pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-628 patvirtintą Vaikų vasaros stovyklų finansavimo ir organizavimo tvarkos aprašą). Dieninės stovyklos kaina yra 100 eurų, tačiau ji netinkama dėl situacijos specifikos: vaikai gyvena skirtingose savivaldybėse, todėl juos kasdien reikėtų nuvežti ir parvežti, bus patiriami papildomi kaštai, o vaikai daug laiko sugaiš kelionėse). Stovyklas organizuojant bent 1000 vaikų, tam prireiktų 200 tūkst. eurų. Ukrainos kalbos ir pilietiškumo ugdymui, kuris reikalingas atvykusioms šeimoms, siekiant po kurio laiko grįžti į tėvynę, planuojama kartu su ukrainiečių bendruomenėmis organizuoti savaitgalio mokyklėles (analogija – lietuviškos sekmadieninės mokyklos užsienyje gyvenantiems lietuvių vaikams). Savaitgalio mokyklėlės kaina mokiniui mėnesiui yra 20 eurų (pritaikomas NVŠ krepšelio dydis), organizuojant veiklą iki rugsėjo mėnesio, trukmė – 5 mėnesiai. Savaitgalio mokyklėlėms reikėtų 100 tūkst. eurų.

5. **790 tūkst. eurų** – dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos atvykusių suaugusiųjų lietuvių kalbos mokymui finansuoti.

Siekiant užtikrinti sėkmingą suaugusių asmenų, atvykstančių iš Ukrainos, integraciją bei sudaryti visas galimybes įsiliesti į darbo rinką ir remiantis patirtimi įgyta vykdant prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. veiklas, planuojama, kad iš nurodytų lėšų kalbos mokytis galės apie 2000 asmenų. Numatomas kalbos pasiekimų lygmuo baigus kursus – A1/A2 lygis pagal Bendruosius Europos kalbų mokymosi metmenis. Vieno asmens dalyvavimui kalbos mokymosi programoje bus skiriama iki 400 eurų.

6. **360 tūkst. eurų** – dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos atvykusių asmenų, studijuojančių Lietuvos Respublikos aukštosiose mokyklose, stipendijoms. Planuojama 6 mėnesiams skirti 300 eurų stipendijas 200 studentų, priimtų į aukštąsias mokyklas.

Įvertinus šiuo metu iš Lietuvos aukštųjų mokyklų gautus duomenis apie studijas pradėjusių ir artimiausiu metu studijas planuojančių pradėti Ukrainos piliečių skaičių, numatome, kad yra reikalingas, minimalus, 200 stipendijų skaičius. Studentai atvykę iš Ukrainos šiuo metu neturi galimybės užimti valstybės finansuojamos studijų vietos ar pretenduoti į kitas valstybės teikiamas paramos formas (socialines stipendijas, lengvatines paskolas). Lietuvos aukštosios mokyklos yra pajėgios tokį studentų skaičių atleisti nuo studijų kainos, tačiau neturi galimybių suteikti tiesioginės finansinės paramos kuri padėtų padengti pagrindinius pragyvenimo poreikius ir įsigyti studijų reikmėms reikalingas priemones. Tik užtikrindami bazinę finansinę paramą ir nereikalaudami mokesčio už studijas, galime sėkmingai integruoti Ukrainos piliečius, bėgančius nuo karo, į studijų procesą Lietuvoje.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiame rašte nurodytas lėšų poreikis apskaičiuotas tik iki šių mokslo metų pabaigos. Jis yra minimalus ir nepadengia visų faktiškai patiriamų kaštų. Pažymėtina, kad nėra galimybių tiksliai įvertinti lėšų poreikį, nes iš Ukrainos atvykstančių asmenų skaičius kasdien ženkliai keičiasi ir faktinis lėšų poreikis gali viršyti čia nurodytą sumą.

Atsižvelgdami į tai, kad nurodytos lėšos turės būti paskirstytos savivaldybėms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms, ir siekdami, kad planuojamos priemonės būtų įgyvendinamos operatyviai, o paskirstant lėšas nebūtų sukurta perteklinė administracinė našta, prašome Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime dėl lėšų skyrimo numatyti nuostatą, kad lėšos valstybinėms mokykloms ir savivaldybėms skiriamos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka, nesudarant biudžeto lėšų naudojimo sutarčių. Pažymėtina, kad biudžeto lėšų naudojimo sutartys nesudaromos, kai lėšos skiriamos iš Vyriausybės rezervo (tai nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, 62.1 papunktyje), o ši situacija iš esmės yra tapati atvejams, kuomet lėšos skiriamos iš Vyriausybės rezervo. Be to, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 62.7 papunktyje numatyta, kad biudžeto lėšų naudojimo sutartis nepasirašoma, kai iš asignavimų valdytojai patvirtintų asignavimų skiriamos lėšos teisės aktuose nustatyta kitokia biudžeto lėšų skyrimo tvarka (atsižvelgdami į tai, atitinkamą nuostatą dėl lėšų skyrimo tvarkos prašome įtraukti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl lėšų skyrimo).

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė
Šiugždinienė

Jurgita

Sandra Valavičiūtė, tel. (8 5) 219 1257, el. p. Sandra.Valaviciute@smsm.lt